

Harjumaa loodusmonumendid

Harjumaa on kui kikäp, mis jaguneb Ida- ja Lääne-Harjumaaks. Keskelt hoiab seda koos Tallinn. Kui maakonna kaugemaid punkte Valge- ja Vesikijõe vahemikus lahutab teineteisest umbes 130 kilomeetrit, siis Tallinna lahe ja Kiisa vahele mahub neid kilomeetreid vaid 25. Harju maakond piirneb edelas Lääne-, lõunas Rapla-, kagus Järva- ja idas Lääne-Viru maakonnaga, hõlmates 1960-ndate lõpuks välja kujunenud Harju rajooni ala. Aastatel 1250–1950 eksisteerinud Harjumaast jäävad tänapäevase Harju maakonna piiridesse ligikaudu põhjapoolsed kaks kolmandikku.

Harju maakond hõlmab kolme maastikurajooni: Põhja-Eesti rannikumadalikku, Põhja-Eesti lavamaad ja Kõrvemaad. Hoolimata tasasest pinnamoest on Harjumaa loodus kaunis ja vaheldusrikas: põhjaranniku poolsaared ja lähed väikesaartega, kauneid vaateid ja kivisse kätketud miljonite aastate

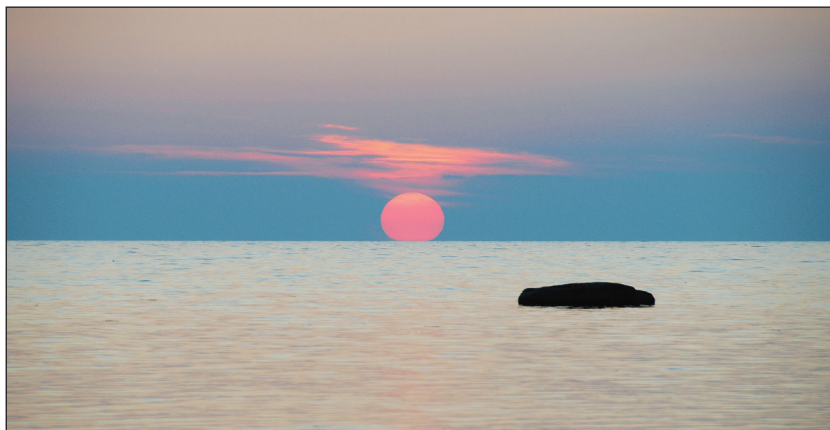
vanuseid saladusi pakkuv Põhja-Eesti klint, vahelduvate pinnavormide ja soode- ning rabaderikas metsajärvedega pikitud Kõrvemaa, imepärased karstialad Kostiveres ja Tuhalas, metsad ja rabad vaheldumisi aastatuhandeid haritud põldudega alvaritel.

Maakonna piirides suubub merre 34 jõge ja muud vooluveekogu. Pikimad ja suurima valgalaga neist on Jägala, Keila, Pirita ja Valgejõgi. Harjumaa sajakonnast järvest on suurimad Ülemiste (9,60 km², suurim sügavus 6 m), Kahala (3,46 km², suurim sügavus 3 m) ja Harku järv (1,64 km², suurim sügavus 2,5 m). Tallinna pinnaveehaarde süsteemi kuulub kaks suuremat veehoidlat: Paunküla (4,14 km²) ja Soodla (2,86 km²).

Maakonna akvatooriumil on 55 saart ja saarekest, millest suurimad on Naissaar (18,6 km²), Väike-Pakri (12,9 km²), Suur-Pakri (11,6 km²) ja Prangli (6,4 km²).

Tuhala Nõitakäev.

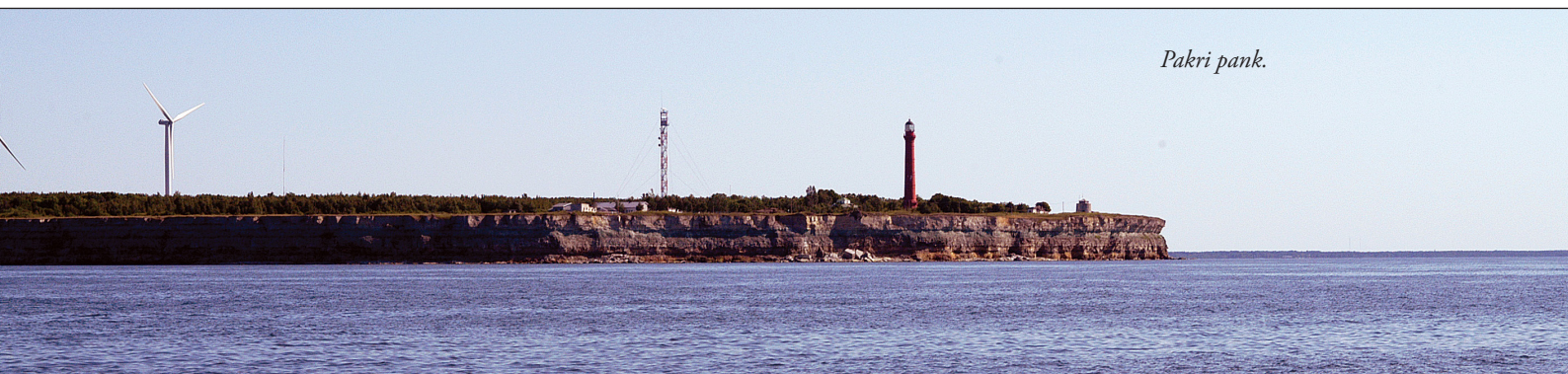
Mitmekesiste elupaikade tõttu on Harjumaa taimestik liigirikas, haruldastest taimeliikidest olulisemad on põhja-lippernes, alpi võipätkas, püsiksanikas ja mitmed käpalised. Tähelepanuväärne on ka põõsasarani levik maakonna loodeosas.

Suured metsa- ja soomassiivid maakonna ida ja lääneosas pakuvad varjupaika mitmetele loomaliikidele. Siin on suuri kiskjaid: karu, hunt ja ilvest. Rabaveertel jätkub ruumi tetrede ja metsiste mängupaikadele. Merekindluse katakombides ja kaevanduskäikudes on nahkhiirte talvitumispaigad. Jägala, Keila, Pirita, Vasalemma, Loobu ja Valgejõe on lõhede kudemiskohti. Harjumaa pakub kaitset haruldastele loomaliikidele: ebapärlikarbile, lendoravale, kaljukotkale, musttoonekurele ja krüüsile.

NB! Raamatute tellimiseks:

* saada e-kiri aadressile: suuroja@gmail.com

* või helista: 53433271

Pakri pank.